

Obsah

O autorovi	V
Predhovor	VII
PodĎakovanie	IX
Zoznam použitých skratiek	XVII

Úvodné poznámky	1
-----------------------	---

KAPITOLA I. Úvod a metodologický dizajn monografie.....	3
1.1 Problém, cieľ, pridaná hodnota	3
1.2 Nosná téza a výskumné otázky.....	5
1.3 Pojmy, rozsah a limity.....	6
1.4 Metódy a dáta	8
1.5 Hodnotiaca matica, spôsob porovnania a kritériá hodnotenia	9
1.6 Štruktúra monografie	10

KAPITOLA II. Medzinárodný právny rámec klimatickej legislatívy.....	11
2.1 Rámcový dohovor OSN o zmene klímy.....	13
2.1.1 Historické pozadie a vedecké východiská	13
2.1.2 Právna povaha a štruktúra	14
2.1.3 Cieľ	15
2.1.4 Princípy	17
2.1.5 Záväzky zmluvných strán.....	21
2.1.6 Základný inštitucionálny rámec.....	22
2.1.7 Postavenie Slovenskej republiky v režime UNFCCC .	23
2.2 Kjótsky protokol.....	24
2.2.1 Genéza a politický kontext prijatia	24
2.2.2 Právna povaha a štruktúra záväzkov	25
2.2.3 Kvantifikované redukcie, rozsah regulácie a účtovanie	26
2.2.4 Mechanizmy flexibility a ich právna logika	27
2.2.5 Inštitucionálny rámec a prepojenie COP/MOP.....	28
2.2.6 Mechanizmus zabezpečenia plnenia: od podpory k „tvrdšiemu“ vynucovaniu.....	28
2.2.7 Druhé záväzkové obdobie a limity Kjótskeho protokolu.....	29

2.2.8	Hodnotenie a odkaz protokolu	30
2.2.9	Postavenie Slovenskej republiky v režime Kjótskeho protokolu	31
2.3	Parížska dohoda	32
2.3.1	Genéza a negociačný kontext	32
2.3.2	Právna povaha a štruktúra	32
2.3.3	Zámer a cieľ Parížskej dohody	33
2.3.4	Hodnotové východiská	34
2.3.5	Závazky zmluvných strán a mechanizmus ambície ...	34
2.3.6	Inštitucionálny rámec	38
2.3.7	Postavenie Slovenskej republiky v režime Parížskej dohody	38
2.4	Čiastkový záver: význam medzinárodného klimatického rámca pre vnútroštátne právne riadenie	39

KAPITOLA III. Právny rámec klimatickej legislatívy

	v Európskej únii	41
3.1	Kompetenčné základy a limity klimatickej politiky EÚ	41
3.2	Evolúcia klimaticko-energetického <i>acquis</i> po „balíčkoch“	43
3.2.1	Predpoklady balíčkovania: od „ <i>environmentálnej</i> “ regulácie ku klimaticko-energetickej architektúre	44
3.2.2	Balíček 2020 („20-20-20“): prvé ucelené jadro klimaticko-energetického <i>acquis</i>	44
3.2.3	Od balíčka 2020 k rámcu 2030: stabilizácia architektúry a spor o ambíciu	46
3.2.4	Energetická únia a Nariadenie o riadení energetickej únie: plánovanie, vykazovanie správ a „ <i>integrovaný</i> “ dohľad	46
3.2.5	Európsky ekologický dohovor	47
3.2.6	Klimatický zákon EÚ: klimatická neutralita ako právny cieľ	48
3.2.7	Balíček Fit for 55	49
3.2.8	Priebežné hodnotenie: čo nám vývoj <i>acquis</i> hovorí ...	52
3.3	Tvrdé povinnosti členského štátu: ciele, plánovanie, vykazovanie, kontrola	53
3.3.1	Ciele: od cieľa Únie k záväzkom členského štátu	53
3.3.2	Plánovanie: NECP ako právna povinnosť, nie „ <i>strategický dokument</i> “	54
3.3.3	Vykazovanie: inventúry, vykazovanie progresu a MRV ako „ <i>právna infraštruktúra</i> “	55
3.3.4	Kontrola a korekcia: hodnotenie Komisie, odporúčania, nápravné režimy	56
3.3.5	Sankčné a donucovacie prvky: kde je „ <i>tvrdá</i> <i>hrana</i> “ systému	57

3.4	Integrácia klímy do sektorových politík (len ako právny rez)	58
3.4.1	Horizontálna integrácia	58
3.4.2	Energetika a budovy: integrácia cez súbor nástrojov a jeho právne dôsledky	59
3.4.3	Doprava: integrácia cez palivové režimy a sektorové ciele, ale s tvrdým problémom trendov... ..	60
3.4.4	Pôda, lesy a poľnohospodárstvo: integrácia cez účtovanie a osobitné sektorové režimy	61
3.4.5	Adaptácia a verejné financie: integrácia cez stratégie a „ <i>climate-proofing</i> “ výdavkov	61
3.5	Čiastkový záver: význam klimatického <i>acquis</i> EÚ pre vnútroštátne právne riadenie	62

KAPITOLA IV. Diagnóza SR: súčasný právny stav a systémové deficity

63

4.1	Fragmentácia klimatického riadenia v slovenskom právnom poriadku	63
4.2	Deficit riadenia: kto je zodpovedný, kto koordinuje, kto nesie následky	65
4.3	Plánovacie dokumenty bez dostatočnej právnej záväznosti (problém mechanizmu)	68
4.4	Vynucovanie: prečo dnes SR nevie „ <i>záväzne</i> “ riadiť trajektóriu	69
4.5	Čiastkový záver diagnostiky – čo musí riešiť klimatický zákon	70

KAPITOLA V. Porovnanie klimatických zákonov v členských štátoch Európskej únie

73

5.1	Metodika komparácie a výber štátov	73
5.2	Typológia modelov rámcových klimatických zákonov v EÚ .	76
5.3	Prvok I: Účel, definície, rozsah a vzťah k právu EÚ a sektorovým predpisom	78
5.3.1	Účel	79
5.3.2	Definície	81
5.3.3	Rozsah pôsobnosti	82
5.4	Prvok II: Cieľová architektúra: klimatická neutralita, medziacie, trajektória a limity/uhlíkové rozpočty	84
5.5	Prvok III: Plánovací cyklus – klimatická stratégia, akčné plány a periodicita revízie	87
5.5.1	Kvalita plánovania stojí aj na hodnotení účinkov (a na schopnosti zachytiť „ <i>mix</i> “ opatrení)	88
5.5.2	Plánovací cyklus a povinné dokumenty v jadrových štátoch	89

5.6	Prvok IV: Zodpovednosť a koordinácia – vláda, rezorty, samosprávy (viacúrovňové usporiadanie)	91
5.7	Prvok V: Nezávislá expertná opora a parlamentná kontrola.....	92
5.7.1	Parlamentná väzba: správa, debata a „zodpovednostný moment“	95
5.8	Prvok VI: Monitorovanie a dátová infraštruktúra	96
5.8.1	Nemecko: presné termíny, sektorové účtovanie a povinné zverejňovanie dát.....	97
5.8.2	Írsko: MRV ako kombinácia inventúr, sektorových stropov a parlamentnej kontroly cez výbory	99
5.9	Prvok VII: Vyhodnocovanie pokroku a korekčný mechanizmus pri odchýlke	101
5.10	Prvok VIII: Verejné financie a rozpočtové väzby	104
5.11	Prvok IX: Transparentnosť, participácia a verejná kontrola.....	107
5.12	Prvok X: Presadzovanie a právne následky neplnenia cieľov (kontrola a zodpovednosť).....	109
5.13	Prvok XI: Prechodné ustanovenia a implementačný plán (termíny, vykonávacie akty, prvý cyklus)	112
5.14	Čiastkový záver: komparatívne východiská pre návrh slovenského rámcového klimatického zákona.....	112

KAPITOLA VI. Minimálny normatívny dizajn vybraných prvkov slovenského rámcového klimatického zákona

6.1	Prvok I: Úloha rámcového klimatického zákona v SR a jeho vzťah k právu EÚ.....	116
6.2	Prvok II: Cieľová architektúra: klimatická neutralita, medziciele a zákaz oslabovania.....	120
6.3	Prvok III: Plánovací cyklus: klimatická stratégia, akčné plány a periodicita revízie	123
6.4	Prvok IV: Rozdelenie zodpovedností a koordinácia: vláda, ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, samosprávy.....	127
6.5	Prvok V: Nezávislá expertná opora a parlamentná kontrola (mandát, nezávislosť, úlohy)	132
6.6	Prvok VI: MRV – monitorovanie, vykazovanie, metodiky a dátová infraštruktúra	138
6.7	Prvok VII: Vyhodnocovanie pokroku a korekčný mechanizmus pri odchýlke	141
6.8	Prvok VIII: Verejné financie a rozpočtové väzby: klimatické hodnotenie výdavkov a investičná medzera	145

6.9	Prvok IX: Participácia verejnosti a procesné záruky (transparentnosť rozhodovania, pripomienky, odôvodnenia).....	149
6.10	Prvok X: Presadzovanie a právne následky neplnenia: kontrola a zodpovednosť	152
6.11	Prvok XI: Prechodné ustanovenia a implementačný plán: termíny, vykonávacie akty, prvý cyklus.....	156
Záver		161
Zoznam použitej literatúry		167
Vecný register		177